

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De Iurisdictione in foro interno,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

vt certis diebus memoria illius sit venerabilis in populo Christiano ; & forte adhuc plures alij , de quibus qui ex professo disserere voluerit, in vnoquoque materia longi tractatus inueniet. Sed ne quidem de illis, qui ad hoc no-

Nu.16

strum institutum pertinent, iste est proprius dicendi locus. Secundum est, totalem huius potestatis plenitudinem esse in Papa: cap. Ad honorem. de autoritate & usu pallij. Et cap. cum ex eo, de pœnit. & remiss. (de qua re plenius à Turrecremata lib. 2. de Ecclesia, cap. 52.) ita vt is illam habeat in omnes Christiani orbis Prælatos, ac in omnes subditos ipsorum cap. finali de foro competen. & cap. Antiqua de priuilegijs: potestque cognoscere de eorumdem omnium causis. cap. Antiquis cap. Aliorum, & cap. Cuncta 9. quæst. 3. atque id ex officio cap. vnico Extra vt Ecclesi. benef. sine diminut. confer. §. Cum enim adeo ceteris ipse præmineat dignitate & officio, ex cit. cap. Antiqua vbi de Romana Ecclesia dicitur: quod disponente Domino, super omnes alias ordinariæ potestatis habeat principatum, vt pote mater vniuersorum Christi fidelium, & magistra: ceteri autem Ecclesiæ Prælati ex citato cap. ad honorem, vocati sunt in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis (de qua re fuse à Turrecr. in sequenti cap. 53.) sicut ipse Papa: qui i de iure restituit depositos Episcopos, & institutos deponit, diuidit vnum Episcopatum in duos, aut in vnum duos vnuit, eximit à superioris iurisdictione, vt Abbatem à iurisdictione Episcopi, & Episcopum à iurisdictione Archiepiscopi, approbat Concilia, dubia de articulis fidei soluit, Synodum generalem facit, sedem Episcopalem transfert de loco in locum, mutat Episcopos, nec vllus appellat ab ipso. Quæ notans glossa ad cap. Sicut vnire. de excessib. Prælat. verbo Pettinere, refert de illis hos versus.

Restituit Papa solus, deponit & ipse,
Diuidit, ac vnuit, eximit, atque probat;
Articulos soluit, Synodum que facit generalem,
Transferit, & mutat, appellat nullus ab ipso.

Nu.17

In alijs autem Prælati eadem potestas inest secundum limitationem eis immediate vel mediare constitutam à Papa, à quo illam omnes accipere Bellarm. confirmat tom. 1. lib. 4. cap. 24. in controversia de S. Pontif. & latius à Turrecr. in summa de Ecclesia lib. 2. cap. 54. ac sequentibus. Eterre (vt reliqua omittam) Inequalitas iurisdictionis id satis indicat. Nam videmus vnum Episcopum, intra fines suæ iurisdictionis habere decem oppida, alium viginti, aliam aliquot prouincias: quod argumento est non accipere immediate à Deo talem iurisdictionem; alioqui enim Episcopi omnes haberent æqualem, sicut habent æqualem potestatem ordinis. Dici vero non potest, à quo alio potius illam acceperint, quam à Patre totius Ecclesiæ Principe: qui sic eandem illis attribuerit, vt alius maiorem, alius minorem sub se haberet populum.

Nu.18

Tertium est, eandem de qua agimus potestatem, à Christo esse transfusam in D. Petrum, & in ipsius successores summos Pontifices cap. In nouo dist. 21. cap. Omnes dist. 22. & cap. 1. de translatione Episcopi. Probaturque ex eo, quod Christus Matth. 16. promiserit D. Petro se daturum illi clauas regni caelorum, & promissum præstiterit Ioan. 21. cum ei dixit bis, *Pasce agnos meos*; & tertio addidit, *Pasce oues meas*, nomine clauium Matth. 16. significans summam potestatem in vniuersam Ecclesiam; & Ioannis 21. significans per agnos, omnes fideles: & per oues, Prælatos: qui sunt eorum quasi matres. De qua re Bellar. in eadem controuer. de Summ. Pontif. lib. 1. capit. 10. & aliquot sequentibus: in quorum 13. & 16. confirmat ex professo illorum Christi verborum sensum esse quem tangimus.

CAPVT QVARTVM.

De iurisdictione in foro interno.

SVMMARIVM.

- 19 Quid ostendat iurisdictionem hanc à precedenti diuersam esse.
- 20 Necessaria est hac iurisdictione ad ministrandum penitentia sacramentum.
- 21 Iurisdictione in foro interno tota est in Papa.
- 22 Papa quomodo Ecclesiæ prim. eps dicatur.
- 23 Quomodo ista iurisdictione sit in alijs Sacerdotibus dependenter à Papa.
- 24 Ea dependentia non obstante, tum Episcopi, tum Parochi, sunt in

Ecclesiæ autoritate Dei, nec papa, sed Dei autoritate absolutum à peccatis.

25 Quomodo fiat applicatio subditorum, in qua maxime consistit: istiusmodi iurisdictione.

26 Proprius Sacerdos dicitur, tum communissimè, tum communiter, tum proprie.

27 Quorumdam propositionum intelligentia, petita ex proposita definitione.

De hac iurisdictione prout in se includit potestatem ordinis, nihil superest addendum ante dictis in cap. 1. vnde hic occurrit consideranda tantum, vt idem potestati superaddit applicacionem subditorum; qua potissimum ratione ipso iurisdictionis nomine ea significatur, cum in Confessario præter Sacerdotalem ordinem, iurisdictione requiri dicitur. Atque de ea vnuerse (prout in præsentiarum spectatur) notabimus, quæ pro praxi nobis proposita generalium documentorum loco esse possunt.

Nu.19

Notandum est igitur primo, istiusmodi iurisdictionem ab ea, de qua proxime dictum est, distingui, prout à Turrecr. lib. 1. de Ecclesia cap. 96. concl. 2. ex eo probat; quod multi Sacerdotes curam habentes animarum, sine illa, istam habeant vt iudicio est, quod excommunicatione non possint, nisi forte ex commissione ipsi data; contra vero aliqui illam sine hac habeant, vt patet in Archidiaconi, quorum dignitati non est annexa animarum cura in foro interno.

Nu. 20.

Notandum est secundo eandem iurisdictionem necessario requiri in Confessario ita vt is nequeat absque illa, siue in qua tragesima, siue alio tempore, valide absolue, iuxta receptam sententiam: quæ roboratur definitione Concilij Florent. in Intinct. Armenorum, de sacramento penitentia, & concilij Tridentini, session. 14. capite 7. vbi adfertur in confirmationem, quod natura & ratio iudicij id exposcat, vt sententia in subditos duntaxat proferatur. Accedit & quod feratur obligando per modum imperij, quo vigetur obseruatio eius, quod per eam decernitur. Vnde sequitur Confessario opus esse iurisdictione, qua penitenti ei subiiciatur in penitentia foro, quod quidem non est minus ordinatum, quam seculare, in quo non potest quilibet iudex quemlibet hominem indicare, sed tantum sibi subditum; eumque in quem habet iurisdictionem accedit etiam, quod Christi institutione sacramentum penitentia sit quoddam iudicium, vt constat ex verbis Concilij Trid. quæ in præfatione huius libri attulimus: vnde sequitur ad illius administrationem, iure diuino requiri ministrum, qui habeat iurisdictionem, tanquam iudicis auctoritatem; ad iudicium exercendum: adeoque merito statui, ad idem sacramentum administrandum, siue necessarium esse iurisdictionem, vt sine ea à ministrum, sit nullum. In quo ipsam differ ab alijs sacramentis ad quorum administrationem iurisdictione requiritur tantum iure Ecclesiastico prohibentem, ne ea sine hac administratione Cui prohibitioni contrauenientes administrando ea sibi non subditis, peccant quidem, sed tamen valida sunt taliter administrata: vt hinc patet, quod non sit denuo confirmandus, vel ordinandus, qui ab Episcopo alieno confirmatus fuit, vel ordinatus; sicut denuo absolueudus est is, qui à Sacerdote non suo, id est, à non habente in ipsum iurisdictionem, nec ordinariam, nec delegatam absolutus fuit. Siquidem nullius momenti est absolutio ea, quam Sacerdos in eum profert, in quem nec ordinariam, nec delegatam habet iurisdictionem; vt totidem verbis Conc. Trid. in cit. cap. 7. statuit.

De diuersa ratione qua hac iurisdictione est in Papa, & in alijs Sacerdotibus.

SECTIO PRIOR.

Notandum est 3. iurisdictionem huiusmodi (perinde acceam, de qua dictum est in præcedenti cap.) esse totam in Papa, partem eà Christo ex cap. In nouo. dist. 21. & cap. Omnes. dist. 22. confirmaturque per illud Matth. 16. Tibi dabo clauas regni caelorum; quo promissum esse summam principatum, intelligitur ex vi Metaphoræ; quia clauis domus, vel ciuitatis, sunt penes eum, qui in domo vel ciuitate princeps est vnde in scriptura per illas significatur principatus Isaie 22. cum dicitur: Dabo clauem David super humerum eius, & aperiet & non erit qui claudat, & claudet, & non

Nu.21.

erit

erit qui aperiat.] Quod de Christi principatu, summaque potestate dici patet ex cap. 3. Apocalyp. Accedit illud in eo ipso cap. 16. Quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum & in cælis; & quodcumque solueris super terram, erit solutum & in cælis: quod glossa ad hanc iurisdictionem refert, illud sic interpretans. Quemcumque indignum remissionem iudicaueris dum uiuit, apud Deum indignus iudicabitur; & quemcumque iudicaueris soluendum dum uiuit, remissionem peccatorum consequetur. Ad idem faciunt aliquot Canones qui habentur 9. quæst. 3. sub finem: atque cap. Cuncta per mundum, de maioris & obedientia. Facit quoque ratio, quia in S. Pontif. tanquam in supremo totius Christianæ reip. principe, residere debet plenitudo potestatis, extendens se ad omnia necessaria aut expedientia saluti eiusdem reip. Quare residere debet iurisdictione, qua omnes fideles ei subiciantur in foro conscientie necessaria ad aperiendum peccatoribus per sacramentum penitentiae regnum celorum.

Obiter aduerte differet à Christo homine (quem Deus pater dedit caput super omnem Ecclesiam, ad Ephesios cap. 1.) Papam dici Ecclesie Principem habentem potestatis plenitudinem: ministerialis enim est potestas Papæ, quippe qui à Christo est super uniuersam Ecclesiam constitutus, tanquam fidelis seruus, & prudens, quem constituit dominus super familiam suam; Christi uero hominis præcellens est potestas, tanquam filij in domo sua: nempe Papa est ut Moyses, fidelis in tota domo Dei, tanquam famulus; Christus uero tanquam filius in domo, que domus nos sumus, ad Hebr. cap. 3. Aduerte 2. nihil antedictis obstat, quod in particulari à Christo dictum sit D. Petro, Tibi dabo clauis regni celorum. Matth. 16. & Pæce oues meas. Ioan. 21. Quod enim uoluerit, ut id ad D. Petri successores pertineret, argumentum est, quod hos etiam constituit Ecclesie suæ fundamentum: dicendo, super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Nam Ecclesiam suam immortalem non fundauit super hominem mortalem, sed d. super ipsum, & ipsius successores, qui defuturi non sunt, sicut nec Ecclesia ipsa deficit. Ad hæc, sicut Ecclesia opus habuit Principe uisibili, in quo ipsa fundaretur, & qui cum ipsa perseveraret; sic etiam opus habuit potestate plenissima ligandi & soluendi, quæ in eodem Principe perseveraret, non deficiente in Petri successoribus.

Ceterum licet iurisdictione hæc detur Papæ à Deo, præsupponit tamen in eo humanam electionem ipsius factam legitime, seu secundum Ecclesie receptam consuetudinem: sicut uoi obligatio, que est de iure diuino, requirit illius emissionem factam ab homine. Vide cap. In nomine Domini, dist. 23.

Notandum est 4. de eadem iurisdictione, quatenus inuenitur in alijs Sacerdotibus, uocari in contouersiam, an ad illos ab ipso S. Pontifice, deriuetur; an uero illi eam à Deo immediate habeant. Quod latius discutere, non est præsentis instituti, cui satis est obseruasse rationes, quas adferunt Bellarm. & Suarez, ille tomo 1. in controuer. de S. Pontif. lib. 4. cap. 14. & hic tomo 4. disput. 25. sect. 1. & num. 10. pluresque alias, quas habet à Turrecr. in lib. 2. de Ecclesia, cap. 54. & sequentibus, sufficienter ostendere deriuari à Papa in Sacerdotes eos, in quibus residere inuenitur, id est, quamuis originaliter ea sit à Deo, quæ ad beatitudinem supernaturalem ordinata, excedit omnem facultatem naturæ; ad eos tamen deuenit per potestatem capitis à Deo datam Papæ. Itaque sicut in corpore humano, uirtus membrorum ex capite, & in arbore uirtus ramorum ex radice; ita in Ecclesia iurisdictione cæterorum deriuatur à Papa, quem Christus suum in Ecclesia Vicarium designauit, omnes qui ad illam spectarent ei subijciens, cum dixit diuo Petro Ioan. 21. Pæce agnos meos, pæce oues meas: prout in c. s. olitæ. de maioritate & obed. & in extrauag. commun. Vnam sanctam, eod. tit. Confirmatur ex eo, quod Christus oues meas, non autem has, uel illas dicens, nullas excepit, sed omnes commiserit.

Quoniam uero Papa non potuit solus sufficere regendis omnibus fidelibus, suam illam iurisdictionem taliter accepit, ut posset in alios in partem sollicitudinis uocatos eam deriuare, prout uideretur necessitas utilitasque Ecclesie exigere. Hincque est, quod cum istiusmodi iurisdictione in Summo Pontif. residet cum omni plenitudine (ex antedictis, num. 21. atque ex alijs, quæ adfert à Turrecr. lib. 2. de ecclesia cap. 52.)

in cæteris resideat tantummodo limitata, restrictaque ad certam fidelium partem; hocque, limitatione restrictioneque facta per Ecclesiam Romanam: quemadmodum expressum est in cap. Decreto. & sequenti. 2. quæst. 6. cum dicitur, Ecclesiam Romanam uices suas impertuisse alijs Ecclesijs, ut in partem uocata sint sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. In quam sententiam plura à Turrecr. in sequenti cap. 53. Et confirmatur ex eo, quod iurisdictionis huius uel nemo habeat in Ecclesia, nisi saltus autoritate Summi Pontif. qui ei populum aliquem subiecerit, instituendo ipsum in officio coniunctam habente curam animarum: quod interdum facit immediate, ut instituendo aliquem in Archiepiscopum; interdum uero mediate, ut dum Archiepiscopus ab ipso instituitur, alium instituit in Episcopum; & huiusmodi in Abbatem, uel in Parochum; aut ex his aliqui tribuunt alteri Sacerdoti facultatem audiendi confessiones suorum subditorum. Confirmatur item ex eo, quod Papa possit aliquos eximere à Prælatorum suorum subiectione, ut Episcopum à subiectione Archiepiscopi; Abbatem, aut etiam curatum à subiectione Episcopi; & dare facultatem alteri, quam suo proprio Sacerdoti, confitendi. Quod qua ratione recte fieret, si immediate à Deo, non autem mediante Papa iurisdictionem haberent, uix explicari potest. Quod etiam cogit fieri, quantumcumque probabile sit (ut ostendit Sotus in 4. distinct. 20. quæst. 1. art. 2. Apostolos suam iurisdictionem in utroque foro habuisse immediate à Christo, prout uoluit Apostolicum exigere uidebatur; Episcopos tamen, qui ipsorum successores sunt, cap. Quorum uices, dist. 68. non accipere talem autoritatem, nisi per Romanum Pontificem, ut probat Suarez, in citata sect. 1. num. 12. fateturque Sotus in memorato art. 2. concl. 4. sub finem. Qui & admonet in sequenti art. 4. concl. 4. cauendum esse ne eliciamus ex his, Episcopos & Parochos esse in Ecclesia, Papæ tantum non Dei autoritate. Tam enim id dicendum non est, quam non esse sacramentum ordinis, pro institutione ministrorum Ecclesie: aut Papam posse facere, ut nulli sint in Ecclesia Episcopi & Parochi. Elicio ergo tantummodo debet, quod per Papam singuli Episcopi suis diocæsis, & singuli parochi suis parochijs mancipentur attribuantur. Vide, plus est Suarez in eadem sess. numer. 6. & aliquot sequentibus. Admonere pariter potuit Sotus, ne eliciamus Sacerdotes à peccatis absoluerentur autoritate Papæ, non Dei. Nam quamuis possint tantum subditos à summo Pontifice mediate, aut immediate sibi datos, absoluerent; potestatem tamen absoluenti (quam cum sacerdotali caractere eandem esse antea num. 3. annotauimus) non habent ab eo, sed à Deo, interuenientibus Christi meritis, & Episcopi ordinands ministerio, ordinisque Sacerdotalis susceptione.

De applicatione subditorum, per quam iurisdictione hæc acquiritur, & proprius Sacerdos constituitur.

SECTIO POSTERIOR.

NOTANDUM est 5. applicationem subditorum, in qua maxime iurisdictione hæc consistit, fieri tum uia ordinaria, tum delegatione: unde sumitur distinctio eiusdem iurisdictionis in ordinariam & delegatam, roborata Concilij Trident. autoritate in sess. 14. cap. 7. Via autem ordinaria fieri censetur, quando populo Christiano præficiuntur aliqui, cui ex officio incumbat animarum cura, & munus pascendi; ut cum quis constituitur Episcopus alicuius diocæsis, aut Curatus alicuius parochie. Delegatione uero, quando is, qui uia ordinaria iurisdictionem obtinuit, illam cum altero communicat: non quidem instituendo ipsum pastorem uolum proprium, seu qui eas pascat ex officio; sed qui proprii pastoris uices in Sacramenti administratione gerat. Atque iurisdictionem habens priore uia, non potest ea priuari, nisi iusta aliqua causa subsit ea. Omnes, dist. 22. iuncta glossa in uerbo Iniustitiam. Habens uero posteriore modo, potest ea priuari pro arbitrio illius, qui dedit ei subditos, uices tantum suas committendo; non autem instituendo ipsum in pastorem.

Notandum est 6. ex istiusmodi iurisdictione pendere quod quis censetur alicuius Sacerdos proprius, cui debet confiteri ad sacramentalem absolutionem consequendam, ex cap. Omnis utriusque sexus, de peniten. & remiss. §. Si

quis autem. & ex Concilio Trident. sess. 14. cap. 7. ubi ad eiusdem absolutionis validitatem iurisdictione exigitur in Confessario, vel ordinaria, vel delegata. Pro cuius rei maiore intelligentia adverte, quod ex D. Bonaven. Nauar. ad cap. Placuit, de penitent. distinct. 6. numer. 131. habet: proprium Sacerdotem tripliciter dici, communissimè, communiter, & propriè. Communissimè quidem, de omni Sacerdote, qui sibi confitentem potest absolvere, siue ex officio tanquam Pastor, siue ex commissione tanquam delegatus: què aliqui ad vitandam ambiguitatem malunt dicere legitimum Sacerdotem. Communiter verò dici angustius de eo solo, qui ex officio potest absolvere, iurisdictionem habens ordinariam: vt habet Papa in tota Ecclesia, Episcopus in sua diocesi, & parochus in sua parochia: idque sumpto generaliter nomine, tum Episcopi, vt comprehendat Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas; tum etiam parochi, vt comprehendat eos, qui in dignitate constituti sunt infra Episcopum, si incumbat eis cura animarum; quo modo Præpositus generalis in ordine Religioso dicitur Sacerdos proprius omnium Religiosorum, qui sunt talis ordinis; & Provincialis eorum Religiosorum, qui sunt in ipsius Provincia; & Superior immediatus religiosæ domus, Religiosorum, qui in ea morantur. Similiter Decanus dicitur Sacerdos proprius Clericorum secularium, qui sunt de collegio, cui ipse præest. Dici potest etiam proprius Sacerdos, quicumque similem habet animarum curam, quocumque vocetur nomine.

Propriè denique proprium Sacerdotem dici angustissimè de eo, cui ex officio incumbit animarum cura, neque alium pastorem habet subordina: um sibi: sic proprii Sacerdotis appellatio tribuitur parochis, & particularibus familiarium Religiosorum Præfatis; hoc est, Prioribus, Guardianis, & alijs simili munere fungentibus.

Num. 7.

Ex qua distinctione intelligendus est germanus sensus trium harum propositionum practicarum. Invalida est omnis confessio facta non proprio Sacerdoti. Nemo potest ab alieno Sacerdote absolui, sine proprii licentia. Erroneum est dicere, confessam habenti à Papa generalem potestatem audiendi confessiones ita absolui, vt teneatur iterum confiteri proprio Sacerdoti. In prima enim, proprius Sacerdos accipi debet communissimè, quandoquidem acceptus communiter, aut propriè, falsam propositionem facit, cum non solum ordinarius, sed etiam alius de licentia seu delegatione ipsius absolvere possit, vt sequitur ex ante dictis numero 25. & patet ex extraneis communi Vas electionis. De hæreticis: vnde habetur erroneum esse contrarium sentire. In secunda verò propositione accipi debet communiter, alioqui falsa est; quandoquidem non omnis, qui iurisdictionem habet tantum delegatam, potest illam alteri committere, ex cap. finali §. Cæterum. De officio & potestate Iudicis delegati. Vbi inter cætera statuitur, nulli, cui commissum fuerit iniungere penitentias, licere id alteri committere. Quod Nauar. ad memoratum cap. Placuit, numero 73. accommodans ad hoc propositum, illud interpretatur procedere, cum taci è negatur subdelegandi potestas; vt censetur negari, quando industria personæ eligitur tantum ad ministerium, sine animo plenæ concessionis faciendæ: quia tunc non censetur aliud suæ fidei commissum, quam ministerium illud, ad quod electus, substitutusque est; (inquit ipse in præcedenti numero 72.) non autem cum delegandi potestas tacitè conceditur: vt censetur concedi, quando ordinarius ea mente suas vices alteri plenè committit, vt omnia circa Sacramentorum administrationem gerat, quæ ipsemet potest. Hinc ex eod. Nauar. ibidem numero 69. illi qui cum licentia Vicarij confitentur alieno Sacerdoti legitime confitentur; siue fuerit Parochi Vicarius perpetuus; de quo ius idem ac de principali Parocho statuit in Clement. vnica de officio Vicecurati; siue Generalis Vicarius Episcopi; cuius vnum idemque Tribunal est, cum Tribunali Episcopi cap. Non putamus. De consuetudine, & cap. Romana. De appellationibus. vtrouique in 6. siue summus Papæ Pœnitentiarius, habens suo officio eam facultatem annexam (non item alij simplices Pœnitentiarij eiusdem Papæ, ex Palud. in 4. dist. 17. quest. 4. art. 1. concl. 3.) siue etiam fuerit Vicarius temporarius positus in Parochia, aut ab Episcopo propter absentiam

Parochi; aut à Parocho ipso, vel à Vicario perpetuo; etiam ad modicum tempus; quia omnium sic potestatum (inquit Nauar. in citato numero 70.) mens esse consuevit, vt sic potest concedatur saltem implicite ac tacite facultas agendi omnia illa, quæ Parochus agere posset: atque adeo dandi facultatem Parochianis, vt confiteantur alioqui (addit idem in sequenti numero 71.) non posset Vicarius in solemnibus festis alios Sacerdotes in partem curæ vocare; contra generalem Ecclesiæ consuetudinem. Idem docet Medina in Codice de confessione quest. 32. & latius persequitur Sanchez in libr. 3. de mat. quest. 31. Nec refert quod solus Principis delegatus (qualis non est Vicecuratus) subdelegare valeat, ex cap. Cum causam. De appellationibus: nam ex glossa ad c. Is. De cui officio delegat. in 6. notabili 3. id non habet locum, quando quis suo delegato speciale dat subdelegandi facultatem, quam nomine ipsius exerceat: non secus ac si procuratorem constituens, facultatem ei concederet alium adhuc constituere, di nomine ipsius. Quod notabile Nauar. in citato numero 71. monet non tantum procedere, quando subdelegandi potestas conceditur expresse; sed etiam quando tacite; quod (vt ille addit) existimandum non est fieri, nisi quando ex vsu, vel ex sufficientibus coniecturis id ipsum apparuerit.

Denique, quod nomen proprii Sacerdotis intelligi debeat propriè in tertia propositione ante posita initio huius numeri patet per dicenda in sequenti cap. 7. cum declarabitur quartus modus acquirendi iurisdictionem delegatam.

CAPVT QVINTVM.

De iurisdictione in foro interno ordinaria.

SVMMARIVM.

- 28 Huius iurisdictionis diuisio in habitualem & actualem improbat.
- 29 Diuisio eiusdem iurisdictionis in Papalem, Episcopalem, & Parochialem.
- 30 A Papali nemo eximi potest, à cæteris potest.
- 31 Quomodo in Papam iurisdictionis hæc potest haberi: & quis habeat in ipsius familiares.
- 32 Quis habeat in Cardinales, & eorumdem familiares.
- 33 Quis in eos qui pollent Episcopali dignitate.
- 34 Quem iurisdictionem Archiepiscopus habeat in subditos suorum Suffraganeorum.
- 35 Cuius iurisdictioni subiciantur illi, qui sunt de laica familia Episcopi.
- 36 Cuius iurisdictioni subiciantur Prælati inferiores Episcopo.
- 37 Qui comprehendantur nomine Prælatorum.
- 38 Difficultas de Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & huiusmodi alijs.
- 39 De iurisdictione in Clericis non exemptis.
- 40 Vnde habeant Sacerdotes seculares facultatem eligendi sibi Confessarium.
- 41 Quis iurisdictionem habeat in Religiosis non Prælatos, & in Moniales.
- 42 Quis in Imperatorem, Regem, & alios Principes maiores.
- 43 Quis in minores Principes, & alios Dominos seculares.
- 44 Quis in alios seculares.

Duplicem esse in conscientia foro iurisdictionem: vnam ordinariam, & alteram delegatam, patet ex antedictis. De ordinaria autem addendum est primò, diuisionem illius in habitualement, & actualement, quam Nauar. approbat in Enchir. cap. 4. numero 1. alias 3. non videri nisi firmo fundamento; nam per habitualement, vel intelligit potestatem ordinis ad absoluendum; & ita illi cum Neotericis, quos rejicit, questio erit tantum de nomine: nimirum quod ipsi nolint, vt ille, eam potestatem esse appellandam nomine iurisdictionis: vel intelligit aliquam aliam potestatem; quæ nulla fingi potest, nisi, ea cuius respectu Sacerdos habet subditos in foro conscientia; talis autem non distinguitur ab actuali; neque Sacerdos eam in sua ordinatione accipit; cum simplex Sacerdos nullos subditos habeat: etenim cur hos potius quam illos habeat ratio, reddi non potest. Habere verò omnes fideles alienum est à ratione; quia iurisdictionem

Num. 8.

nem